הֻגָּה וְהִי

אשר נשא נשיא האגדה „ציון", ה"ה החכם המליץ המפואר דר. ווילהעלם האלצער הי"ו יודע דת ודין, ביום שבת פ' ויגש כ"ג לירח מערץ, על מות הרב המנוח הדרשן המפואר מו"ה ישכר בעריש לעווענשטיין ז"ל *).

תמונת הרב המטיף ישכר בעריש לעווענשטיין.

אחי ורעי! כל עין תרד מים וכל לבב דוי בנשאנו עתה על שפתינו קינת הנביא ירמיהו: „אוי נא לנו, נפלה עטרת ראשנו!" אהה, הורם הנזר, הוסרה העטרה מעל ראש עדתנו; הכהן הגדול הובל לקברות; נשיאנו הרב ל"ש איננו, כי לקח אותו אלהים!

---

*) **הערת המו"ל.** במודעה אשר הדפסנו חשבנו בין „תולדות אנשי השם" גם **„תולדות הרב ר"ב לעווענשטיין מלבוב (עם תמונתו) מאת צ"א טעללער";** אפס כי במשך הזמן הדפים ה' טעללער את התולדה בחוברת מיוחדת בשם „שם עולם" (קראקא תרמ"ט), ואנחנו מלאנו את חסרון המאמר הזה במאמרים אחרים טובים ונכבדים, כאשר עיני הקוראים תחזינה.— אולם לבלתי יפקד מקום הרב המטיף המפאר בספרנו הננו נותנים בזה את תמונתו ואת המאמר הנוכחי להיות לו למזכרת נצח.

כמשה רבנו, בעלותו ההרה זה סיני בקדש, להגיד לעמו דבר אלהים, להאיר אפלת הארץ באור אמת נצחת, כל העם ראו את הקולות ואת הלפידים בהשמע קול אלהים מדבר מתוך האש, זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, אמר יהי אור ויהי אור: כן גם רבנו ל"ש בעלותו הבמתה, הרהו סיני, נשמע קולו בהיכל קדשו כקול שדי בדברו, אמרות ד' אמרות טהורות, להעיר לב כל הבאים לשמוע, בהתאסף קהל גדול מלא כל ההיכל, ששים בכואם ושמחים בצאתם ככלותו לדבר ותורתו בתוך מעיהם, מתענגים מנעם אמרי בינה אשר הטיף במתק שפתים, לחזק ידים רפות לאמץ ברכים כושלות! כהן גדול נאסף אל עמיו: כאהרן משיח אלהים היה גם רבנו ל"ש מתואר במדותיו: אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. כל ימי משרתו בקדש היתה כל השתדלותו לקרב הלבבות, לגרש ריב ומדון מתוך העדה, לחזק שלום בתי חאבות בטוב טעם ודעת. הישיש הנכבד, נשוא פנים, אשר תארו כתאר אחד האבות הקדושים בהודו והדרו, מנחמנו באבלנו, משמחנו במשושנו במלת אלהים על לשונו, איננו! האניד לכם איפא אחי ורעי, אשר רבנו ל"ש היה כהן צדק (פריסטער דער הומאַניטאַט) בתוכנו? מי מכלנו איננו יודע פתגמו אשר היה חרות על פתח ביתו לעיני כל הבאים בו: "ביתי פתוח לרוחה, אוהבים כאויבים יבואו בו!" מבקר עד ערב השכימו לפתחו המונים המונים אמללים שונים דורשי טובתו: זה בא אליו בשאלתו להעביר מעליו אשמה ועלילות דברים אשר שמו אויביו מבקשי רעתו, להרגיזו ממנוחתו, להרסו ממצבו; זה עני קרא אליו במרי שיחו אשר אבד כספו בענין רע, לתמכו בימין צדקו; תלמידים בחורי חמד, צמאים לחכמה ולתושיה, התאספו אליו לקחת מפיו תורה ולקח טוב, להנחותם בעצתו. סופרים בקשו פניו להיות להם מעיר לעזור, לחלק ספריהם הגות לבם, ואליו הם נושאים את נפשם. הרב ל"ש קבל את כלם בסבר פנים יפות, לכלם הטה אזן קשבת, לא ייעף ולא ינע, לכלם היה רב להושיע, וברכת האובדים עליו באה!

רבנו ל"ש היה נאות עדתנו, אור יהדותנו, מופת הרבנים, אהוב ונכבד כאחד האבות ברחובנו. אהה, עתה נשא קול נהי, מספד תמרורים על נשיאנו מורנו זה, מליצנו, מנחמנו, רענו רועינו, אחינו בצרה! קצרה לשוני, הדבר אין בפי לספר תהלת איש אלהים זה, דגול מרבבה, אשר שם כבודו ינון בספר דברי ימינו בדברי ימי עדתנו לזכר עולם!

נפש יקרה! בהתלוננך עתה בצל שדי בסוד שרפי קדש בני עליון לא תשכחינו אנחנו צאן מרעיתך: עוד ממרום משכן כבודך תשפילי להביט עלינו אלינו תשגיחי כל עת, תרחפי על ערתך אשר דמוע תדמע על אבדתה, על שברה הנורא, בעלותך מאתנו השמימה! היי נא גם שם מליץ ישרנו, כאשר טול אלהים היית לנו בהתהלכך בתוכנו!